

MAGDALENA IONESCU

GEANINA GĂVĂNESCU

MARIANA ȚITEI

Lecturi școlare

CLASA
a IV-a

akademos
Art

Cuprins

Mihai Eminescu / 7

Copii eram noi amândoi / 8

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie / 12

Scrisoarea III / 14

Călin (File din poveste) / 18

Ion Creangă / 22

Caprele Irinucăi / 23

La urat / 31

Pupăza din tei / 33

Ion Roată și Vodă Cuza / 38

George Coșbuc / 43

Concertul primăverii / 44

Mama / 46

Noapte de vară / 48

Vara / 50

Lordul John / 51

Emil Gârleanu / 52

Cea dintâi durere / 53

Grivei / 57

Gâza / 59

Petre Ispirescu / 61

Prâslea cel voinic și merele de aur / 62

Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte / 74

Zâna zânelor / 83

Ștefan Octavian Iosif / 89

Vară / 90

Cântec de leagăn / 92

Cântec sfânt / 93

Artiști / 94

Gorunul lui Horia / 95

Barbu Ștefănescu Delavrancea / 97

Neghiniță / 98

Domnul Vucea / 108

Palatul de cleștar / 124

Ioan Slavici / 131

Doi feți cu stea în frunte / 132

Păcală în satul lui / 141

Vasile Alecsandri / 155

Andrii-Popa / 156

Concertul în luncă / 159

Peneș Curcanul / 161

Bradul / 168

Iarna / 170

Grigore Alexandrescu / 171

Vulpoiul predicător / 172

Lupul moralist / 174

Iosif Nădejde / 176

Păcală și vaca / 177

I. L. Caragiale / 179

D-l Goe... / 180

Bubico / 185

Alexandru Vlahuță / 191

Mogâldea / 192

Dimitrie Bolintineanu / 196

Mircea cel mare și solii / 197

Daniel Sihastru / 199

Balade populare / 200

Constantin Brâncoveanu / 200

Povești populare / 204

Dreptatea lui Țepeș / 205

Povestea florii soarelui / 207

Domnița Cocor / 212

Alexandru Donici / 214

Racul, broasca și știuca / 215

Vulpea și bursucul / 216

Legende populare / 217

Legenda ghiocelului / 218

Albinele farmacistice / 220

Legenda lui Dragoș-Vodă / 223

George Topârceanu / 226

Rapsodii de toamnă / 227

La Paști / 233

Jeanne-Marie LePrince de Beaumont / 234

Frumoasa și Bestia / 235

Oscar Wilde / 239

Prințul Fericit / 240

Antoine de Saint-Exupéry / 248

Micul prinț / 249

Mihai Eminescu

(1850-1889)

S-a născut la 15 ianuarie 1850, în Botoșani. A trăit primii ani în Botoșani, iar din 1856, la Ipotești, unde familia și-a cumpărat o moșie. A învățat la Cernăuți, Blaj, Viena și Berlin. A dus o existență plină de privațiuni, ca suflor de teatru, bibliotecar, revizor școlar, ziarist.

A debutat în 1866, cu o elegie scrisă la moartea lui Aron Pumnul, profesorul său de limba română de la Cernăuți.

În 1833, i-a apărut unicul volum de versuri tipărit în timpul vieții, și intitulat „Poezii”.

Eminescu a realizat o adevărată monografie lirică a dragostei și peisajului românesc. Poetul simte o permanentă chemare a codrului, a apelor, a lunii și blânda adiere a vântului, stabilind între om și natură o legătură tainică, similară celei existente în folclor („Floare albastră”, „Lacul”, „Freamăt de codru”, „Sara pe deal”).

În creația lui Eminescu, un loc aparte îl ocupă poemul filozofic „Luceafărul”, o capodoperă a poeziei noastre.

Dintre scrierile sale în proză, se remarcă nuvelele „Sărmanul Dionis”, „Cezara” și romanul „Geniu pustiu” (neterminat), publicat după moarte.

Opera lui Eminescu a exercitat și continuă să exercite o puternică influență asupra poeziei românești. Tradusă în peste 30 de limbi, poezia eminesciană a ajuns să fie cunoscută pe toate continentele lumii. Poetul se stinge din viață la 15 iunie 1889, în București.

Copii eram noi amândoi

Copii eram noi amândoi,
Frate-meu și cu mine.
Din coji de nucă car cu boi
Făceam și înhămam la el
Culbeci bătrâni cu coarne.

Și el citea pe Robinson,
Mi-l povestea și mie;
Eu zideam Turnul-Vavilon
Din cărți de joc și mai spuneam
Și eu câte-o prostie.

Adesea la scăldat mergeam
În ochiul de pădure,
La balta mare ajungeam
Și l-al ei mijloc înotam
La insula cea verde.

Din lut acolo am zidit,
Din stuful des și mare,
Cetate mândră la privit,
Cu turnuri mari de tinichea,
Cu zid împreșurată.

Și frate-meu ca împărat
Mi-a dat mie solie,
Să merg la broaște nempăcat,
Să-i chem în bătlie -
Să vedem cine-i mai tare.

Și împăratul broaștelor,
C-un oacacà de fală,
Primi - porunci oștirilor
Ca balta s-o răscoale.
Și am pornit război.

Vai! multe broaște noi am prins
- Îmi pare chiar pe rege -
Și-n turnul negru le-am închis,
Din insula cea verde.
Spre sar-am făcut pace.

Și drumul broaștelor le-am dat.
Săltau cu bucurie,
În balt-adânc s-au cufundat
Ca să nu mai revie.
Noi am pornit spre casă.

Atunci răsplata am cerut
Pentru a mele fapte -
Și frate-meu m-a desemnat
De rege-n miazănoapte
Peste popoare-ndiane.

Motanul alb cel vistier,
Mânzac cel chior ministru -
Când de la el eu leafa-mi cer,
El miaună sinistru.
Cordial i-am strâns eu laba.

Și împăratul milostiv
Mi-a dat și de soție,
Pe fiica lui cu răs lasciv
Și țapănă, nurlie,
Pe Tlantaqu-caputli.

Am mulțămit cu umil semn,
– Drept mantie-o prostire –
M-am dus l-amanta mea de lemn,
În sfânta mânăstire,
Într-un cotlon de sobă.

Și ah! și dragă-mi mai era!
Vorbeam blând cu dânsa,
Dară ea nu-mi răspundea
Și de ciudă eu atunci
Am aruncat-o-n foc.

Și pe șură ne primblam
Peste stuf și paie
Și pe munți ne-nchipuiam.
Cu fiecă bătaie
Mărșileam alături.

Și pe cap mi se îmfla
Casca de hârtie.
O batistă într-un băț,
Steag de bătălie.
Cântam: Trararah!

Ah! v-ați dus visuri, v-ați dus!
Mort e al meu frate.
Nimeni ochii-i n-a închis
În străinătate -
Poate-s deschiși și-n groapă!

Dar ades într-al meu vis
Ochii mari albaștri
Luminează - un surăș
Din doi vineți aștri
Sufletu-mi trezește.

Eu? Mai este inima-mi
Din copilărie?

.....

Ah! îmi împlă ades prin gând
O cântare veche.
Parcă-mi țiuie-aiurind
Dulce în ureche:
Lume, lume și iar lume!

